

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

17.04.2025 № 70/77-р/к

Справа № 5/02-52-23

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

За результатами розгляду адміністративною колегією Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України справи № 5/02-52-23 дії КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» (далі – КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», Відповідач), які полягали у здійсненні розрахунків тарифів на послуги з централізованого водопостачання, які були подані до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 17.12.2021 № 490, шляхом коригування, а не повного перегляду тарифів, що не відповідало Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на комунальні послуги», та Порядку розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 12.09.2018 № 239, зареєстрованого Міністерством юстиції України 18.10.2018 за № 1172/32624, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

На КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» накладено штраф у розмірі 20 000,00 (двадцять тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 5/02-52-23 про порушення КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» законодавства про захист економічної конкуренції та подання відділу досліджень і розслідувань в Сумській області від 01.04.2025 № 70-03/246-П з попередніми висновками у справі № 5/02-52-23,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) До Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) надійшло доручення Антимонопольного комітету України від 02.02.2023 № 14-01/2858 (вх. № 70-01/75-к від 02.02.2023) щодо розгляду заяви (інформація з обмеженим доступом) щодо правомірності дій КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», які полягають у порушенні порядку встановлення

тарифів на послуги з централізованого водопостачання споживачам, в тому числі, мешканцям старостинських округів Кролевецької міської територіальної громади.

- (2) Відділенням листом від 08.02.2023 № 70-02/ С-478 заяву (*інформація з обмеженим доступом*) залишено без руху до надання додаткової інформації.
- (3) Листом від 24.02.2023 б/н (вх. Відділення № 70-01/477 від 24.02.2023) (*інформація з обмеженим доступом*) надала інформацію.
- (4) Відділенням КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» направлено вимогу про надання інформації від 01.03.2023 № 70-02/С-835, на яку КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» надало відповідь листом від 31.03.2023 № 89 (вх. Відділення № 70-01/839 від 31.03.2023).
- (5) Листом від 16.03.2023 № 70-02/С-997 Відділення повідомило (*інформація з обмеженим доступом*) про подовження строку розгляду заяви, на який листом від 27.04.2023 б/н (вх. Відділення № 70-01/1031 від 27.04.2023) (*інформація з обмеженим доступом*) звернулася з проханням надати інформацію про розгляд заяви та надати можливість надіслати додаткові пояснення та докази.
- (6) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 10.05.2023 № 70/61-рп/к розпочато розгляд справи № 5/02-52-23 (далі – Справа) у зв'язку з наявністю у діях КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» ознак порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.
- (7) Відділенням листом від 10.05.2023 № 70-02/С-1568 було направлено копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 10.05.2023 № 70/61-рп/к про початок розгляду справи № 5/02-52-23 за місцезнаходженням КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ». Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0303515604840 лист отримано 25.05.2023.
- (8) Відділенням листом від 10.05.2023 № 70-02/С-1569 було надіслано (*інформація з обмеженим доступом*) повідомлення про початок розгляду справи № 5/02-52-23.
- (9) Відділення листом від 25.09.2023 № 70-02/С-2842 звернулося до Головного управління Держпродспоживслужби в Сумській області про надання висновку щодо правомірності дій КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» при поданні розрахунків на зміну тарифів на послуги з централізованого водопостачання.
- (10) Головне управління Держпродспоживслужби в Сумській області листом від 18.10.2023 № 3720-05.3/23 (вх. № 70-01/2196 від 18.10.2023) надало відповідь.
- (11) Листом від 09.11.2023 б/н (вх. Відділення № 70-01/2351 від 09.11.2023) (*інформація з обмеженим доступом*) надала додаткову інформацію.
- (12) Відділення листом від 22.10.2024 № 70-02/3907е звернулося до Антимонопольного комітету України щодо надання методичної допомоги.
- (13) Листом від 19.03.2025 № 6-07/4165 (вх. Відділення № 70-01/166К від 19.03.2025) Антимонопольний комітет України надав лист Міністерства розвитку громад та територій України від 18.03.2025 № 6408/25/10-25.
- (14) Відділенням листом від 02.04.2025 № 70-02/2154е було направлено за місцезнаходженням КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» копію витягу з подання від 01.04.2025 № 70-03/246-П з попередніми висновками у справі № 5/02-52-23 та інформацію про дату, час та місце засідання адміністративної колегії Відділення щодо прийняття рішення у справі. Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0601130646658 лист отримано 10.04.2025.

- (15) Відділенням листом від 02.04.2025 № 70-02/2155е було направлено *(інформація з обмеженим доступом)* копію подання від 01.04.2025 №70-03/246-П з попередніми висновками у справі № 5/02-52-23 та інформацію про дату, час та місця засідання адміністративної колегії Відділення щодо прийняття рішення у справі.
- (16) На офіційному веб-сайті <https://track.ukrposhta.ua> зафіксовано інформацію про те, що поштове відправлення за номером 0601130649134, яке було направлене *(інформація з обмеженим доступом)*, станом на 11.04.2025 не вручене.
- (17) На офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України <https://eastmtv.amcu.gov.ua> розміщено інформацію щодо попередніх висновків у справі № 5/02-52-23 та інформацію щодо дати, часу і місця розгляду справи № 5/02-52-23 (посилання: <https://eastmtv.amcu.gov.ua/news/informatsiia-pro-poperedni-vysnovky-u-spravi-501-52-23-shchodo-kp-krolevetsvodokanal>).
- (18) Листом від 11.04.2025 № 67 (вх. Відділення № 70-01/1372 від 14.04.2025) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» звернулось щодо участі у засідання адміністративної колегії та стосовно висновків, викладених у поданні, на який Відділення листом від 15.04.2025 № 70-02/2387 надало відповідь.
- (19) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» листом від 15.04.2025 № 68 (вх. Відділення № 70-01/1409 від 15.04.2025) надало міркування та зауваження до подання від 01.04.2025 № 70-03/246-П з попередніми висновками у справі № 5/02-52-23.

2. СТОРОНИ У СПРАВІ

- (20) Заявником у Справі є *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (21) *(інформація з обмеженим доступом)* є споживачем послуг КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» з централізованого водопостачання згідно з Договором про надання населенню послуг з водопостачання та водовідведення від 23.05.2007.
- (22) Відповідачем у Справі є КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація з обмеженим доступом)*, місцезнаходження КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ»: *(інформація з обмеженим доступом)*; дата запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР): *(інформація з обмеженим доступом)*, номер запису: *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (23) Відповідно до ЄДР засновником КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» є КРОЛЕВЕЦЬКА МІСЬКА РАДА ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація з обмеженим доступом)*, місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (24) Згідно зі Статутом КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» в новій редакції, затвердженим рішенням п'ятдесят дев'ятої сесії КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ восьмого скликання від 06.12.2024 (далі - Статут), підприємство створене для проведення організації ефективної виробничо-господарської діяльності, задоволення потреб установ, підприємств і організацій усіх форм власності, а також громадян продукцією, послугами, з метою отримання прибутку, реалізації на основі отриманого прибутку соціально-економічних інтересів членів трудового колективу.
- (25) Підприємство набуває прав юридичної особи від дня його державної реєстрації, здійснює свою діяльність на основі і відповідно до чинного законодавства та Статуту, який затверджується засновником - КРОЛЕВЕЦЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ.
- (26) Відповідно до Статуту КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» веде самостійний баланс, має розрахункові рахунки в установах банків, рахунки в банках, органах Державного казначейства, печатку та штамп зі своїм найменуванням, здійснює облік і веде звітність за установленною формою.

- (27) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» має право укладати договори, набувати майнових та особистих немайнових прав, нести обов'язки, бути особою, яка бере участь у справі, що розглядається в судах України, третейських та міжнародних судах.
- (28) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» має ліцензію на провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення серії *(інформація з обмеженим доступом)*, видану Сумською обласною державною адміністрацією *(інформація з обмеженим доступом)*, яка згідно з абзацом четвертим пункту 6 статті 21 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» переоформлена розпорядженням голови Сумської обласної державної адміністрації *(інформація з обмеженим доступом)* на безстрокову.
- (29) Згідно з даними ЄДР КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» заявлено здійснення таких видів економічної діяльності за КВЕД-2010: *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (30) Таким чином, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» є суб'єктом господарювання.
- (31) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (32) Згідно з статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сфері, зокрема, централізованого водопостачання.
- (33) Отже, КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» у розумінні статей 1, 5 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природних монополій на ринку централізованого водопостачання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (34) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 №49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 за № 317/6605 (далі - Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики проведено дослідження становища КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» на ринку послуг з централізованого водопостачання, за результатами якого встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (35) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктам (суб'єктами) господарювання

3.1.1 Суб'єкт господарювання

- (36) Об'єктом аналізу є КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» - суб'єкт господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (37) Об'єктами аналізу є послуги з централізованого водопостачання (далі - Послуги).

- 3.2 *Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначитися монопольне (домінуюче) становище*
- 3.2.1 *Перелік товарів, щодо яких має визначитися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання*
- (38) Відповідно до пункту 4.1. Методики, перелік товарів, щодо яких має визначитися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
 - (39) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюючи виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
 - (40) Абзацом двадцять шостим частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», в редакції від 07.08.2023 (абзац тридцятий частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», в редакції до 07.08.2023), визначено, що централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води
 - (41) Згідно з пунктом 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуги з централізованого водопостачання відносяться до комунальних послуг.
 - (42) Відповідно до пункту 2 частини третьої статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування відносяться повноваження з встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону.
 - (43) Відповідно до пункту 32 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690, із змінами, вартість послуг з централізованого водопостачання визначається за обсягом спожитих послуг та встановленими відповідно до законодавства тарифами.
 - (44) Рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 25.02.2021 № 25 «Про коригування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення» КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» встановлені з 01.03.2021 тарифи на послуги з централізованого водопостачання для споживачів: «населення» – 18,40 грн. (з ПДВ) за 1 м3, «бюджетні установи» – 19,84 грн. (з ПДВ) за 1 м3, «інші споживачі» – 22,55 грн. (з ПДВ) за 1 м3.
 - (45) Рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 24.01.2022 № 04 «Про коригування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення» КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» встановлені з 01.02.2022 тарифи на послуги з централізованого водопостачання для споживачів: «населення» – 24,32 грн. (з ПДВ) за 1 м3, «бюджетні установи» – 25,43 грн. (з ПДВ) за 1 м3, «інші споживачі» – 27,65 грн. (з ПДВ) за 1 м3.
 - (46) Рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 19.10.2023 № 236 «Про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення» КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» встановлені з 01.11.2023 тарифи на послуги з централізованого водопостачання для споживачів: «населення», «бюджетні установи», «інші споживачі» – 29,05 грн. (з ПДВ) за 1 м3.
 - (47) Отже, послуги з централізованого водопостачання є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ».

3.2.2 Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (48) Споживачами послуг з централізованого водопостачання КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» є юридичні та фізичні особи.
- (49) Згідно з частиною першою статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» споживачі житлово-комунальних послуг діляться на індивідуальних та колективних, а саме:
- індивідуальний споживач - фізична або юридична особа, яка є власником (співвласником) нерухомого майна, або за згодою власника інша особа, яка користується об'єктом нерухомого майна і отримує житлово-комунальну послугу для власних потреб та з якою або від імені якої укладено відповідний договір про надання житлово-комунальної послуги;
 - колективний споживач - юридична особа, що об'єднує споживачів у будівлі та в їхніх інтересах укладає договір про надання комунальної послуги.
- (50) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавцями комунальних послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення є суб'єкти господарювання, що провадять господарську діяльність з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення.
- (51) Рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 20.07.2006 № 296 «Про затвердження надавачів житлово-комунальних послуг» КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» визначено надавачем послуг централізованого водопостачання.
- (52) Рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 18.05.2023 № 109 «Про визначення КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» виконавцем послуги з централізованого водопостачання в сільських населених пунктах Кролевецької міської територіальної громади» КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» визначено виконавцем послуги з централізованого водопостачання в сільських населених пунктах Кролевецької міської територіальної громади в межах експлуатаційної відповідальності (мереж, які знаходяться на балансі підприємства).

3.3. Визначення товарних меж

- (53) Відповідно до пунктів 5.1 - 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (54) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей характеристик, якісних показників, тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (55) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать

до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані

- (56) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.
- (57) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (58) Таким чином послуги з централізованого водопостачання не мають замінників.
- (59) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є послуги з централізованого водопостачання.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (60) Відповідно до пункту 6.1 вимог Методики територіальні (географічні) межі ринку визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (61) За інформацією КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», наданою листом від 31.03.2023 № 89 (вх. Відділення № 70-01/839 від 31.03.2023), Підприємство розпочало надавати послуги з централізованого водопостачання споживачам села Білогриве Кролевецької міської територіальної громади з 01.06.2021 відповідно до рішення Кролевецької міської ради від 28.05.2021 «Про передачу об'єктів водопостачання в користування КП «Кролевецьводоканал».
- (62) Згідно з інформацією, наданою КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» листами від 23.02.2022 № 77 (вх. Відділення № 70-01/944 від 23.02.2022) (долучено до матеріалів Справи), від 31.03.2023 № 89 (вх. Відділення № 70-01/839 від 31.03.2023), від 27.02.2025 № 45 (вх. Відділення № 70-01/723 від 27.02.2025) (долучено до матеріалів Справи) Підприємство надає послуги з централізованого водопостачання в межах території міста Кролевець з 01.09.2005, сіл Реутинці, Грузьке Конотопського району Сумської області з 01.01.2018, села Білогриве Конотопського району Сумської області з 01.06.2021, села Локня Конотопського району Сумської області з 01.05.2023.
- (63) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання є територія населених пунктів Конотопського району Сумської області, а саме: у період з 01.06.2021 по 30.04.2023 – місто Кролевець, сіл Реутинці, Грузьке, Білогриве, з 01.05.2023 - місто Кролевець, сіл Реутинці, Грузьке, Білогриве, Локня, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства.

3.5 Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку - часові межі ринку

- (64) У пункті 1.3 Методики визначено, що *часові межі ринку* – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (65) Відповідно до пунктів 7.1 та 7.2 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-

грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

- (66) У випадках, коли період повного обороту авансованого капіталу у виробництві відповідного товару є більшим, ніж один рік, як часові межі ринку як правило визначається проміжок часу, який дорівнює від одного до трьох зазначених періодів обороту капіталу.
- (67) Часові межі досліджуваного ринку визначено виходячи з мети розслідування та охоплюють період вчинення КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а саме: від звернення КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» до КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ щодо коригування тарифів на послуги з централізованого водопостачання (грудень 2021) до припинення порушення у зв'язку з прийняттям рішення ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про встановлення тарифів на централізоване водопостачання (жовтень 2023).
- (68) При цьому, протягом червня 2021 року – жовтня 2023 року КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» залишалось єдиним виконавцем послуг з централізованого водопостачання в межах території населених пунктів Конотопського району Сумської області, а саме: у період з 01.06.2021 по 30.04.2023 – міста Кролевець, сіл Реутинці, Грузьке, Білогриве, з 01.05.2023 - міста Кролевець, сіл Реутинці, Грузьке, Білогриве, Локня, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства.
- (69) В зазначений період незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.6 Визначення потенційних конкурентів

- (70) Відповідно до пункту 9.1. Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (71) Згідно з статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення.
- (72) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія-стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природна монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з яким попит на цьому ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (73) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» у розумінні статей 1, 5 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природних монополій на ринку централізованого водопостачання.
- (74) Отже, внаслідок технологічних особливостей надання послуг з централізованого водопостачання, а також враховуючи те, що ринок централізованого водопостачання перебуває в стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

3.7. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (75) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку

товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

- (76) Ринок Послуг характеризується наявністю, технологічних, адміністративних і технічних бар'єрів з огляду на наступне.
- (77) Ринок Послуг перебуває в стані природної монополії, а це стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (78) Відповідно до пункту 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» господарська діяльність з надання Послуг підлягає ліцензуванню.
- (79) Окрім цього, додатковими бар'єрами вступу на ринок Послуг є обмеження, пов'язані з необхідністю мати в наявності технічні засоби, включаючи мережі, споруди, устаткування (пристрої) для централізованого водопостачання, що пов'язані єдиним технологічним процесом.

3.8 Встановлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (80) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
 - а) на цьому ринку у нього не має жодного конкурента;
 - б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (81) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, чи ущемляти інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (82) Враховуючи викладене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» протягом червня 2021 року – жовтня 2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання в межах території населених пунктів Конотопського району Сумської області, а саме: у період з 01.06.2021 по 30.04.2023 – міста Кролевець, сіл Реутинці, Грузьке, Білогриве, з 01.05.2023 - міста Кролевець, сіл Реутинці, Грузьке, Білогриве, Локня, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», з часткою 100 відсотків, оскільки на цьому ринку в нього не було жодного конкурента.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (83) Відповідно до пункту 4 частини першої статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень Кабінету Міністрів України належать, зокрема, повноваження щодо затвердження порядків формування тарифів на комунальні послуги, що встановлюються органами місцевого самоврядування.

- (84) Постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на комунальні послуги» затверджено, зокрема, Порядок формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення (далі - Порядок формування тарифів).
- (85) Згідно пункту 1 Порядку формування тарифів він визначає механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення для суб'єктів природних монополій, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення.
- (86) В пункті 3 Порядку формування тарифів дається визначення термінам, які в ньому вживаються, зокрема:
- зміна тарифів на централізоване водопостачання - перегляд уповноваженим органом тарифів і їх структури або коригування тарифів (підпункт 3 пункту 3);
 - коригування тарифів на централізоване водопостачання - перерахунок тарифів у зв'язку із зміною протягом строку їх дії обсягу окремих складових, вартість яких змінилася з причин, що не залежать від ліцензіата (підпункт 5 пункту 3);
 - планований період - період тривалістю 12 місяців, на який розраховуються та встановлюються тарифи (з 1 січня до 31 грудня, а для ліцензіатів, що вперше встановлюють тарифи, - інший період, узгоджений з уповноваженими органами, тривалістю 12 місяців) (підпункт 9 пункту 3);
 - структура тарифів на централізоване водопостачання - складові економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із провадженням у планованому періоді ліцензованої діяльності, які групуються за статтями, визначеними уповноваженими органами відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку, що затверджені Мінфіном, та складові планованого прибутку, на основі яких розраховуються та встановлюються тарифи, а також витрати на відшкодування втрат (підпункт 12 пункту 3);
 - тариф на централізоване водопостачання - вартість одиниці (1м³) централізованого водопостачання відповідної якості як грошовий вираз планованих економічно обґрунтованих витрат, витрат на відшкодування втрат, планованого прибутку (підпункт 14 пункту 3).
- (87) Згідно з пунктом 7 Порядку формування тарифів, з метою забезпечення відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із наданням послуг з централізованого водопостачання, перегляд тарифів на централізоване водопостачання та їх структури здійснюється уповноваженим органом щороку за заявою ліцензіата.
- (88) У разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із провадженням господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, з причин, що не залежать від ліцензіата, зокрема збільшення або зменшення податків і зборів (обов'язкових платежів), мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, орендної плати та амортизації, підвищення або зниження цін і тарифів на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, зміни обсягу фінансових витрат, складової частини планованого прибутку, у тому числі внаслідок зміни курсу валют за наявності у ліцензіата кредитних зобов'язань перед міжнародними фінансовими організаціями, може проводитися коригування тарифів.
- (89) Механізм коригування тарифів на централізоване водопостачання застосовується уповноваженим органом виключно протягом строку дії тарифів.
- (90) У разі коригування тарифів на централізоване водопостачання кількісні показники, враховані у структурі діючих тарифів, не переглядаються.

- (91) Відповідно до пункту 16 Порядку формування тарифів, до тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення включається планований прибуток.
- (92) Планований прибуток визначається як сума коштів, що додається до суми повної планованої собівартості і спрямовується на здійснення заходів інвестиційної програми, погашення основної суми запозичень (кредитів/позик) та/або інвестування за рахунок власного капіталу в необоротні матеріальні та нематеріальні активи для провадження ліцензованої діяльності, забезпечення необхідного рівня прибутковості капіталу власників (нарахування дивідендів), відрахування до резервного капіталу, а також відшкодування витрат з податку на прибуток та забезпечення обігових коштів.
- (93) Згідно пункту 8 Порядку формування тарифів, для встановлення тарифів на централізоване водопостачання ліцензіат (крім ліцензіатів, що вперше встановлюють тарифи) щороку до 20 серпня подає уповноваженим органам у паперовому і електронному вигляді заяву та розрахунки тарифів на планований період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення.
- (94) Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги», наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 12.09.2018 № 239 затверджено Порядок розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення, який зареєстрований Міністерством юстиції України 18.10.2018 за № 1172/32624 (далі - Порядок розгляду розрахунків).
- (95) Відповідно до пункту 1 розділу V Порядку розгляду розрахунків, зміна тарифів на комунальні послуги здійснюється шляхом перегляду тарифу і його структури або шляхом коригування тарифів.
- (96) Коригування тарифів здійснюється протягом строку їх дії винятково у випадках зміни вартості окремих складових чинних тарифів із причин, не залежних від суб'єкта господарювання (збільшення або зменшення мінімальної заробітної плати, податків, зборів, обов'язкових платежів, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін на паливно-енергетичні ресурси та інші матеріальні ресурси, а також інших складових, щодо зміни вартості яких прийнято рішення уповноваженим державним органом). В усіх інших випадках здійснюється повний перегляд тарифу (тарифів) і його (їх) структури.
- (97) У разі коригування тарифів кількісні показники, враховані у структурі чинних тарифів, не переглядаються.

5. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

5.1. Обставини Справи

5.1.1 Інформація від заявника

- (98) До Відділення надійшло доручення Антимонопольного комітету України від 02.02.2023 № 14-01/2858 (вх. № 70-01/75-к від 02.02.2023) щодо розгляду заяви (*інформація з обмеженим доступом*) про порушення КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» законодавства про захист економічної конкуренції
- (99) (*інформація з обмеженим доступом*) зазначила, що в червні 2021 року КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» взято на обслуговування майно в селі Білогриве. Протягом 2021 та 2022 років КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» підвищувало тариф на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення. При цьому, на думку

заявника, права старостинських сільських округів порушено, оскільки встановлено тариф на централізоване водопостачання як для міста.

- (100) Заявниця у діях КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», які полягають у порушенні порядку встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання споживачам, в тому числі, мешканцям старостинських округів Кролевецької міської територіальної громади, вбачала ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання.

5.1.2. Інформація від КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ»

- (101) За інформацією КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», наданою листом від 31.03.2023 № 89 (вх. Відділення № 70-01/839 від 31.03.2023), Підприємство почало надавати послуги з централізованого водопостачання споживачам села Білогриве з 01.06.2021 року, а саме 74 абонентам категорії «населення» та 1 абоненту категорії «бюджетні установи» (школа), відповідно до рішення Кролевецької міської ради від 28.05.2021 «Про передачу об'єктів водопостачання в користування КП «Кролевецьводоканал».
- (102) При цьому, за інформацією КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», наданою листами від 23.02.2022 № 77 (вх. Відділення № 70-01/944 від 23.02.2022) (долучено до матеріалів справи) та від 31.03.2023 № 89 (вх. Відділення № 70-01/839 від 31.03.2023), йому було передано таке майно: свердловина, глибинний насос, водонапірна башта Рожновського, електронасос, водопровідна мережа протяжністю 1,8 км. Свердловина забезпечена водолічильником технологічного обліку МТК-UA 50/300 Ду 50.
- (103) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» звернулося до КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 17.12.2021 № 490 щодо коригування тарифів на послуги з централізованого водопостачання, встановлених рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 25.02.2021 № 25 «Про коригування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення», мотивуючи це зростанням вартості електроенергії, зміни прожиткового мінімуму для працездатних осіб та мінімального розміру заробітної плати.
- (104) Разом з тим, КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» в поданих розрахунках на коригування тарифу, окрім коригування планових витрат по електроенергії та заробітній платі, було встановлено більший розмір рентабельності для споживачів: «населення» - **10%**, «бюджетні споживачі» - **15%**, «інші споживачі» - **25%**, ніж у тарифах на послуги з централізованого водопостачання, встановлених рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 25.02.2021 № 25: «населення» - 2%, «бюджетні споживачі» - 10%, «інші споживачі» - 25%.
- (105) Таким чином, не дивлячись на те, що у 2021 році відбулася зміна кількісних показників у структурі тарифів внаслідок збільшення витрат на обслуговування додаткових водних об'єктів, водопровідних мереж та обладнання і збільшення кількості споживачів, зокрема, за рахунок взяття на обслуговування села Білогриве Конотопського району Сумської області, і відповідно обсягів виробництва надання послуг з централізованого водопостачання, КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» подало ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ 17.12.2021 розрахунки не на повний перегляд тарифів і їх структури, а на коригування тарифів, при цьому встановивши більший розмір рентабельності для споживачів.
- (106) Відповідно до пункту 1 розділу V Порядку розгляду розрахунків, зміна тарифів на комунальні послуги здійснюється шляхом перегляду тарифу і його структури **або шляхом коригування тарифів.**
- (107) Коригування тарифів здійснюється протягом строку їх дії винятково у випадках зміни вартості окремих складових чинних тарифів **із причин, не залежних від суб'єкта господарювання** (збільшення або зменшення мінімальної заробітної плати, податків,

зборів, обов'язкових платежів, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін на паливно-енергетичні ресурси та інші матеріальні ресурси, а також інших складових, щодо зміни вартості яких прийнято рішення уповноваженим державним органом). **В усіх інших випадках здійснюється повний перегляд тарифу (тарифів) і його (їх) структури.**

- (108) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» листом від 31.03.2023 № 89 (вх. Відділення № 70-01/839 від 31.03.2023) надало наступні пояснення щодо проведення коригування тарифів:

«Коригування тарифів на послуги централізованого водопостачання та водовідведення в 2021-2022 роках проводилось на підставі п. 7 «Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 року № 869 зі змінами - «У разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із провадженням ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, з причин, що не залежать від ліцензіата, зокрема збільшення або зменшення податків і зборів (обов'язкових платежів) мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, орендної плати та амортизації, підвищення або зниження цін і тарифів на паливноенергетичні та інші матеріальні ресурси, зміни обсягу фінансових витрат, складової частини планового прибутку, у тому числі внаслідок зміни курсу валют за наявності у ліцензіата кредитних зобов'язань перед міжнародними фінансовими організаціями, може проводитись коригування тарифів. У разі коригування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення кількісні показники, враховані в структурі діючих тарифів не переглядаються».

За період роботи підприємства за тарифами введеними в дію з 1 жовтня 2019 року зазнали змін окремі статті витрат: виросла ціна на електроенергію, збільшився прожитковий мінімум для працездатних осіб та збільшився мінімальний розмір заробітної плати. Тому підприємство за результатами роботи 2020 року подало до Кролевецької міської ради клопотання про коригування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення саме за цими статтями за якими пройшли зміни в сторону збільшення. Решта планових витрат залишилась без змін. Кількісні показники надання послуг по централізованому водопостачанню не коригувались і були закладені в тій кількості в якій було закладено до розрахунку діючих на той час тарифів, а саме 476,5 тис.куб.м. Фактичні обсяги надання послуг по централізованому водопостачанню за 2019 рік склали - 426,3 тис. куб.м та за 2020 рік - 417,8 тис.куб.м. Отже збільшення обсягів по селам не вплинули на збільшення обсягів закладеним при розрахунку тарифів. Додаткові витрати на обслуговування водопостачання по селам за цей період не проводилось» (мовою оригіналу).

- (109) Отже, КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» зазначає, що збільшення обсягів по селам не вплинули на збільшення обсягів, закладених при розрахунку тарифів.
- (110) Разом з тим відбулося також і збільшення кількості споживачів, зокрема, за рахунок взяття на обслуговування села Білогриве Конотопського району Сумської області, що підтверджує зміну кількісних показників у структурі тарифів, а відтак необхідність повного перегляду тарифів на послуги з централізованого водопостачання і їх структури, а не коригування.
- (111) Як слідує з інформації, наданої КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» листом від 23.02.2022 № 77 (вх. Відділення № 70-01/944 від 23.02.2022) (долучено до матеріалів справи), в січні 2022 року КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» подало на погодження до ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ розроблену та затверджену ним Інвестиційну програму у сфері водопостачання та водовідведення на 2022 рік з відповідними матеріалами та обґрунтуванням.
- (112) Інвестиційна програма у сфері водопостачання та водовідведення на 2022 рік була погоджена рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

від 24.01.2022 № 25 «Про погодження інвестиційної програми КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» на 2022 рік». Строки реалізації Інвестиційної програми: лютий 2022 року - січень 2023 року.

- (113) **Джерело фінансування** заходів Інвестиційної програми у сфері водопостачання - отриманий **прибуток за рахунок нарахування рентабельності в тарифах** на послуги з централізованого водопостачання, поданих при розрахунку коригування тарифів КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ»: (з урахуванням податку на додану вартість) для споживачів: «населення» на рівні 24,32 грн/м³ (рентабельність **10%**), «бюджетні установи» на рівні 25,43 грн/м³ (рентабельність **15%**), «інші споживачі» на рівні 27,65 грн/м³ (рентабельність **25%**).
- (114) Порядок розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, ліцензування діяльності яких здійснюють Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, затверджений наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 19.08.2020 № 191 та зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20.10.2020 за № 1025/35308 (далі – Порядок розроблення, погодження інвестиційних програм).
- (115) Згідно з пунктом 3 розділу 1 Порядку розроблення, погодження інвестиційних програм:
- одним із джерел фінансування інвестиційної програми є виробничі інвестиції з прибутку (кошти в обсязі, передбаченому в установлених тарифах для виконання інвестиційних програм).
 - виробничі інвестиції з прибутку - певна частка прибутку, що утворюється від господарської діяльності ліценziata та направляється для фінансування заходів інвестиційної програми, спрямованої на розвиток виробництва.
 - заходи інвестиційної програми - придбання робіт, товарів та послуг, які спрямовані на оновлення основних фондів, підвищення ефективності виробництва, забезпечення обліку природних та енергетичних ресурсів, обсягів реалізації послуг; оптимізації технологічних витрат та втрат води; підвищення якості надання послуг, рівня організації виробництва та інше, які впливають на складові тарифів.
 - уповноважений орган - орган, який відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» уповноважений встановлювати тарифи на послуги централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення
- (116) Згідно з пунктом 1 розділу IV Порядку розроблення, погодження інвестиційних програм щороку, **не пізніше ніж за три місяці до дати подання уповноваженому органу розрахунків тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення згідно з вимогами Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011р. № 869 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2019 року № 291), ліцензіат подає до уповноваженого органу заяву щодо погодження інвестиційної програми разом з документами, передбаченими пунктом 3 розділу III цього Порядку.**
- (117) Разом з тим, КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» в грудні 2021 звернулося до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ щодо коригування тарифів на послуги з централізованого водопостачання, а вже потім в січні 2022 року подано на погодження Інвестиційну програму у сфері водопостачання та водовідведення на 2022 рік.
- (118) Таким чином, КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», звернувшись до КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 17.12.2021 № 490 щодо коригування тарифів на послуги з централізованого водопостачання, встановлених рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 25.02.2021 № 25 «Про коригування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, порушило

порядок формування тарифів на послуги з централізованого водопостачання, визначений Порядком формування тарифів та Порядком розгляду розрахунків.

5.1.3. Позиція уповноважених органів

- (119) Міністерство розвитку громад та територій України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема у сфері: державної регіональної політики, розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою, житлової політики; благоустрою населених пунктів, житлово-комунального господарства, управління побутовими відходами; контролю житлово-комунального господарства.
- (120) Відповідно до покладених завдань Міністерство розвитку громад та територій України затверджує, зокрема: порядки, стандарти, норми і правила у сфері житлово - комунального господарства, житлової політики, благоустрою населених пунктів; інформує та надає роз'яснення державної політики з питань, що належать до його компетенції.
- (121) З метою прийняття зваженого рішення у Справі, виходячи з повноважень та завдань Міністерства розвитку громад та територій України, закріплених у Положенні про Міністерство розвитку громад та територій України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30.06.2015 № 460 (зі змінами), в частині формування та реалізації державної політики у сфері контролю житлово-комунального господарства, здійснення нормативно-правового регулювання у сферах, які належать до його компетенції, Відділення звернулося до Антимонопольного комітету України з проханням отримати роз'яснення Міністерства розвитку громад та територій України стосовно відповідності дій КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» положенням нормативних документів у сфері житлово-комунальних послуг.
- (122) Листом від 18.03.2025 № 6408/25/10-25 (вх. Відділення № 70-01/166К від 19.03.2025) Міністерством розвитку громад та територій України надано наступну інформацію.

«Механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення для ліцензіатів, діяльність яких регулюється на місцевому рівні, визначено Порядком формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 (далі – Порядок).»

Відповідно до пункту 7 Порядку з метою забезпечення відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із наданням послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, перегляд тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення та їх структури здійснюється уповноваженим органом щороку за заявою ліцензіата.

У разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із провадженням господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, з причин, що не залежать від ліцензіата, зокрема збільшення або зменшення податків і зборів (обов'язкових платежів), мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, орендної плати та амортизації, підвищення або зниження цін і тарифів на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, зміни обсягу фінансових витрат, складової частини планованого прибутку, у тому числі внаслідок зміни курсу валют за наявності у ліцензіата кредитних зобов'язань перед міжнародними фінансовими організаціями, може проводитися коригування тарифів.

Механізм коригування тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення застосовується уповноваженим органом виключно протягом строку дії тарифів.

У разі коригування тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення кількісні показники, враховані у структурі діючих тарифів, не переглядаються.

Крім того, наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 12 вересня 2018 р. № 239, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 18 жовтня 2018 р. за № 1172/32624, затверджено Порядок розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення, затвердженим (далі – Порядок розгляду).

Пунктом 1 розділом V Порядку розгляду також визначено умови зміни тарифів.

При цьому пунктом 3 зазначеного розділу Порядку розгляду встановлено, що підставою для звернення суб'єкта господарювання щодо зміни тарифів можуть бути обставини, що впливають або можуть вплинути на результати його діяльності, а саме:

- 1) зміна обсягів виробництва і споживання теплової енергії, надання комунальних послуг, урахованих під час встановлення чинних тарифів;
- 2) зростання/зниження вартості складових тарифів та зміна структури цих тарифів;
- 3) зміна в установленому порядку інвестиційної програми суб'єкта господарювання, якщо це призводить до зміни рівня тарифів;
- 4) зміна протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із виробництвом, транспортуванням та постачанням теплової енергії, наданням комунальних послуг, із причин, які не залежать від суб'єкта господарювання (збільшення або зменшення мінімальної заробітної плати, податків, зборів, обов'язкових платежів, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін на паливно-енергетичні ресурси та інші матеріальні ресурси, а також інших складових, щодо зміни вартості яких прийнято рішення уповноваженим державним органом).

Таким чином, з урахуванням вищевикладеного, коригування тарифів проводиться лише у випадках, перелічених у пункті 7 Порядку та у пункті 1 розділу V Порядку розгляду.

У всіх інших випадках проводиться повний перегляд тарифу та його складових.

Як було зазначено, при коригуванні тарифів кількісні показники, враховані у структурі діючих тарифів, не переглядаються. Таким чином, збільшення або зменшення кількості споживачів, що вплинуло на обсяги реалізації послуг, або рівень рентабельності, не можуть переглядатися під час коригування тарифів. За таких умов здійснюється повний перегляд тарифів та його складових.

При цьому варто зазначити, що за вимогами статті 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації)).

Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади, державні колегіальні органи та органи місцевого самоврядування під час встановлення державних регульованих цін на товари до складу таких цін обов'язково включають розмір їх інвестиційної складової частини.

Відповідно до пункту 16 Порядку до тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення включається планований прибуток.

Планований прибуток визначається як сума коштів, що додається до суми повної планованої собівартості і спрямовується на здійснення заходів інвестиційної програми,

погашення основної суми запозичень (кредитів/позик) та/або інвестування за рахунок власного капіталу в необоротні матеріальні та нематеріальні активи для провадження ліцензованої діяльності, забезпечення необхідного рівня прибутковості капіталу власників (нарахування дивідендів), відрахування до резервного капіталу, а також відшкодування витрат з податку на прибуток та забезпечення обігових коштів.

Планований прибуток може включати обігові кошти у розмірі, що не перевищує 4 відсотків повної планової собівартості централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (без урахування витрат на відшкодування втрат).

Ліцензіати та уповноважені органи зобов'язані у структурі тарифів відображати складові планованого прибутку.

За рахунок планованого прибутку насамперед фінансується інвестиційна складова, обов'язковість якої передбачено Законом України «Про ціни і ціноутворення».

Планування складової частини прибутку, що передбачається для здійснення заходів інвестиційної програми (інвестиційна складова), провадиться відповідно до інвестиційної програми ліцензіата, затвердженої згідно з його установчими документами і погодженої уповноваженими органами в установленому порядку.

Згідно із підпунктом 4 пункту 3 Порядку інвестиційна програма – комплекс заходів, затверджений в установленому порядку, для підвищення рівня надійності та забезпечення ефективної роботи систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, який містить зобов'язання суб'єкта господарювання у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення щодо будівництва (реконструкції, модернізації) об'єктів у зазначеній сфері, поліпшення якості послуг, з відповідними розрахунками та обґрунтуваннями, а також зазначенням джерел фінансування та графіка виконання.

Механізм розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, ліцензування діяльності яких здійснюють Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, з метою визначення обґрунтованості запланованих ними капіталовкладень та/або витрат у структурі інвестиційної складової тарифів на послуги централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення за регульованим тарифом на принципах економічної доцільності, а також цільового використання коштів цими суб'єктами господарювання встановлено Порядком розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, ліцензування діяльності яких здійснюють Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, затвердженим наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 19 серпня 2020 р. № 191, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2020 р. за № 1025/35308 (далі – Порядок розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм).

Відповідно до пункту 1 розділу IV Порядку розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм щороку, не пізніше ніж за три місяці до дати подання уповноваженому органу розрахунків тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення згідно з вимогами Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011р. № 869, ліцензіат подає до уповноваженого органу заяву щодо погодження інвестиційної програми разом з документами, передбаченими пунктом 3 розділу III цього Порядку» (мовою оригіналу).

- (123) Отже, відповідно до інформації, наданої Міністерством розвитку громад та територій України, діючим законодавством України визначено, що збільшення або зменшення кількості споживачів, що вплинуло на обсяги реалізації послуг, або рівень рентабельності, не можуть переглядатися під час коригування тарифів. За таких умов здійснюється повний перегляд тарифів та його складових.

5.1.4. Інформація КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

- (124) За інформацією, наданою Відділенню КРОЛЕВЕЦЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ листом від 01.12.2023 № 01-27/3875 (вх. Відділення від № 70-01/2570 від 01.12.2023) (долучено до матеріалів Справи), КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» звернулося до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ із заявою від 18.08.2023 б/н щодо встановлення тарифів на послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у місті Кролевець та централізованого водопостачання у селах Грузьке, Білогриве та Локня Кролевецької міської об'єднаної територіальної громади та надало до неї пакет документів, передбачений Додатком 32 до Порядку розгляду розрахунків.
- (125) Згідно з наведеними у заяві на встановлення тарифів розрахунками планувалося встановити для споживачів «населення», «бюджетні організації» та «інші споживачі» наступні тарифи на послуги з централізованого водопостачання: у місті Кролевець – 29,05 грн./м³ (з ПДВ), у селі Грузьке – 37,43 грн./м³ (з ПДВ), у селі Білогриве – 31,73 грн./м³ (з ПДВ), у селі Локня – 44,34 грн./м³ (з ПДВ), на послуги з централізованого водовідведення у місті Кролевець – 50,10 грн./м³ (з ПДВ).
- (126) На виконання вимог Порядку інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.06.2018 № 130, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.06.2018 за № 753/32205 (далі – Порядок інформування), КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» опублікувало у випуску газети «Кролевецький вісник» від 01.09.2023 № 34 повідомлення про намір здійснити зміну тарифів на послуги централізованого водопостачання та водовідведення, що містило інформацію про загальний розмір планованих тарифів, обґрунтування причин зміни тарифів, адресу, за якою приймаються зауваження і пропозиції від фізичних та юридичних осіб, а також строк приймання таких зауважень і пропозицій. У публікації зазначалося, що з повним текстом повідомлення можна ознайомитися на сайті Кролевецької міської ради.
- (127) За результатами розгляду заяви на встановлення тарифів ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ направив до КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» листа від 14.09.2023 № 01-27/2910 щодо усунення виявлених недоліків, а саме: відсутності розрахунку планованого прибутку у структурі планованих тарифів, ненадання копії Дозволу на спеціальне водокористування у селі Локня та технічної помилки щодо нерозміщення на сайті Кролевецької міської ради інформації щодо структури планованих тарифів, при цьому ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ вимагав провести повторне оприлюднення в місцевих ЗМІ інформації, передбаченої Порядком інформування.
- (128) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» 22.09.2023 розмістило у випуску газети «Кролевецький вісник» № 37 та на сайті КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ за посиланням <https://krolevecka-gromada.gov.ua/news/1695363967> повідомлення про намір здійснити зміну тарифів на послуги централізованого водопостачання та водовідведення, що містило інформацію про загальний розмір планованих тарифів, структуру планованих тарифів, обґрунтування причин зміни тарифів, адресу, за якою приймаються зауваження і пропозиції від фізичних та юридичних осіб, а також строк приймання таких зауважень і пропозицій.

- (129) За результатами отриманих пропозицій та зауважень як від споживачів послуг, в тому числі від уповноважених осіб багатоквартирних будинків м. Кролевець: *(інформація з обмеженим доступом)*, так і від старост Грузчанського, Локнянського, Білогривського старостинських округів Кролевецької міської ради, КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» надіслало до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 16.10.2023 № 342 нові розрахунки зменшених планованих тарифів. За поясненням КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» зменшення тарифів вдалося досягнути за рахунок збільшення планових обсягів надання послуг на 2023 рік до рівня, який був досягнутий у 2021 році, зменшення витрат на електроенергію за рахунок використання менш енергоємних пристроїв, зменшення витрат на оплату праці.
- (130) Рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 19.10.2023 № 236 «Про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення» з 01.11.2023 для КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» встановлені тарифи на послуги з централізованого водопостачання для споживачів: «населення», «бюджетні організації» та «інші споживачі» – 29,05 грн. (з ПДВ) за 1м³, на послуги з централізованого водовідведення для споживачів: «населення», «бюджетні організації» та «інші споживачі» – 45,90 грн. (з ПДВ) за 1м³.
- (131) Таким чином порушення КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» припинено.

5.2. Антиконтентні наслідки дій відповідача

- (132) Такі дії КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» були б неможливими за умов значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.
- (133) В той час коли КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» є єдиним виконавцем послуг з централізованого водопостачання, стосунків з яким неможливо уникнути, його експлуатуюча поведінка може завдати шкоду інтересам споживачів, слабка позиція яких використовується на власну користь через відсутність альтернативних джерел отримання послуг з централізованого водопостачання.

6. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (134) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії або бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (135) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (136) Дії КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», які полягали у здійсненні розрахунків тарифів на послуги з централізованого водопостачання, які були подані до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 17.12.2021 № 490, шляхом коригування, а не повного перегляду тарифів, що не відповідало Порядку формування тарифів та Порядку розгляду розрахунків, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

7. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА

(137) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» листом від 15.04.2025 № 68 (вх. Відділення № 70-01/1409 від 15.04.2025) надало міркування та зауваження до подання від 01.04.2025 № 70-03/246-П з попередніми висновками у справі № 5/02-52-23.

(138) Проте, зміст наданих міркувань та зауважень не спростовує висновків та фактів, викладених у поданні з попередніми висновками від 01.04.2025 № 70-03/246-П, надісланому КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» листом від 02.04.2025 № 70-02/2154е.

(139) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» стверджує, що при поданні до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листа від 17.12.2021 № 490 щодо коригування діючих тарифів з централізованого водопостачання та водовідведення керувалося тим, що при роботі підприємства зазнали змін лише окремі статті витрат, а саме: виросла ціна на електроенергію, збільшився прожитковий мінімум для працездатних осіб та збільшився мінімальний розмір заробітної плати, а решта планованих витрат залишилася без змін, і кількісні показники надання послуг по централізованому водопостачанню також не коригувалися і були закладені в тій кількості, в якій було закладено до розрахунку діючих на той час тарифів.

«Причиною по якій КП «Кролевецьводоканал» проводило коригування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, а не встановлення нових, полягала в тому, що сама процедура коригування тарифів – це збільшення розміру тарифів за складовими, які не залежать напряму від роботи підприємства, а проводиться на державному рівні – збільшення прожиткового мінімуму для працездатних осіб та мінімальної заробітної плати, збільшення ціни на енергоносії та зміна розміру податків» (мовою оригіналу).

(140) З цього приводу Відділення зауважує наступне.

(141) Відповідно до пункту 1 розділу V Порядку розгляду розрахунків, зміна тарифів на комунальні послуги здійснюється шляхом перегляду тарифу і його структури або шляхом коригування тарифів.

(142) Коригування тарифів здійснюється протягом строку їх дії винятково у випадках зміни вартості окремих складових чинних тарифів із причин, не залежних від суб'єкта господарювання (збільшення або зменшення мінімальної заробітної плати, податків, зборів, обов'язкових платежів, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін на паливно-енергетичні ресурси та інші матеріальні ресурси, а також інших складових, щодо зміни вартості яких прийнято рішення уповноваженим державним органом). В усіх інших випадках здійснюється повний перегляд тарифу (тарифів) і його (їх) структури.

(143) Всупереч Порядку розгляду розрахунків КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» в грудні 2021 року подало ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ розрахунки не на повний перегляд тарифів і їх структури, а на коригування тарифів, при тому що в 2021 році відбулася зміна кількісних показників у структурі тарифів внаслідок збільшення витрат на обслуговування додаткових водних об'єктів, водопровідних мереж та обладнання і збільшення кількості споживачів, зокрема, за рахунок взяття на обслуговування села Білогриве Конотопського району Сумської області, і відповідно обсягів виробництва надання послуг з централізованого водопостачання, при цьому встановивши більший розмір рентабельності.

(144) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» в листі від 15.04.2025 № 68 (вх. Відділення № 70-01/1409 від 15.04.2025) просить при прийнятті рішення у Справі врахувати, що:

- Підприємство на протязі останніх років працює збитково: (отримано збиток за 2021 рік – (інформація з обмеженим доступом) грн., 2022 рік – (інформація з обмеженим доступом) грн., за 2023 рік – (інформація з обмеженим доступом) грн., за 2024 рік – (інформація з обмеженим доступом) грн.) і не зважаючи на це, продовжує цілодобово

надавати послуги в частині водопостачання та водовідведення (*інформація з обмеженим доступом*);

- (*інформація з обмеженим доступом*);

- (*інформація з обмеженим доступом*).

8. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

(145) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться, а зауваженнями Відповідача не спростовується висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», які полягали у здійсненні розрахунків тарифів на послуги з централізованого водопостачання, які були подані до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 17.12.2021 № 490, шляхом коригування, а не повного перегляду тарифів, що не відповідало Порядку формування тарифів та Порядку розгляду розрахунків, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

(146) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

9 ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

(147) Відповідно до абзацу другого частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(148) Відповідно до інформації, наданої КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» листом від 11.04.2025 б/н (вх. Відділення № 70-01/1368 від 11.04.2025) та ГОЛОВНИМ УПРАВЛІННЯМ ДПС у Сумській області листом від 31.03.2025 № 2120/5/18-28-04-08-06 (вх. Відділення № 70-01/332к від 31.03.2025), чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» за 2024 рік склав (*інформація з обмеженим доступом*) гривень.

Відповідно до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 та 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» (ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація з обмеженим доступом)*, місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)* відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у період червня 2021 року – жовтня 2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання в межах території населених пунктів Конотопського району Сумської області, а саме: у період з 01.06.2021 по 30.04.2023 – міста Кролевець, сіл Реутинці, Грузьке, Білогриве, з 01.05.2023 - міста Кролевець, сіл Реутинці, Грузьке, Білогриве, Локня, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ», з часткою 100 відсотків, оскільки на цьому ринку в нього не було жодного конкурента.

2. Визнати дії КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» (ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація з обмеженим доступом)*, які полягали у здійсненні розрахунків тарифів на послуги з централізованого водопостачання, які були подані до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 17.12.2021 № 490, шляхом коригування, а не повного перегляду тарифів, що не відповідало Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на комунальні послуги», та Порядку розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 12.09.2018 № 239, зареєстрованого Міністерством юстиції України 18.10.2018 за № 1172/32624, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

3. За порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» (ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація з обмеженим доступом)* штраф у розмірі 20000,00 (двадцять тисяч) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК